

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok 1. Nr. 263

Włocławek, poniedziałek 18 listopada 1946 r.

Cena 3 złote

Danina Narodowa

Dnia 13 listopada odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesława Bieruta posiedzenie Prezydium Krajowej Rady Narodowej i Rady Ministrów, na którym został uchwalony i zatwierdzony dekret o Daninie Narodowej na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych.

Na mocy dekretu, dla przyspieszenia zagospodarowania Ziemi Odzyskanych i ekonomicznego zjednoczenia ich z macierzą, wprowadza się Daninę Narodową, jako jednorazowe, powszechne świadczenie majątkowe. Wpływy z Daniny Narodowej przeznaczone są wyłącznie na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych.

Współczesnemu pokoleniu polskiemu przypadło w udziale wielkie historyczne zadanie — wydzwignięcia Polski z jej dotychczasowego zacofania gospodarczego. Możliwość zrealizowania tego zadania dało nam odzyskanie po setkach lat niewoli niemieckiej prastarych ziem piastowskich.

Czynniki kwestionujące nasze prawa do Ziemi Odzyskanych posługują się argumentem o naszej rzekomej niezdolności do zagospodarowania tym ziem. Dotychczasowe osiągnięcia nasze w tej dziedzinie — przesiedlenie 4 milionów Polaków na Ziemi Zachodnie, uruchomienie przemysłu, transportu i całego życia gospodarczego i wysiedlenie Niemców są świadectwem, że Ziemię Odzyskaną już zagospodarowujemy.

Zakończył się okres przejmowania na Ziemiach Odzyskanych gotowych lub w niewielkim stopniu zniszczonych obiektów gospodarczych mieszkań i zabudowań. Dalszy rozwój naszego osadnictwa wymaga dokonania szeregu inwestycji, uruchomienia zniszczonych warsztatów pracy i odbudowania osiedli ludzkich.

Uchwalona Danina będzie wyrazem woli całego narodu, wszystkich jego warstw i grup, umożliwi poważne zwiększenie inwestycji na Ziemiach Odzyskanych i wzmocnienie naszej potęgi gospodarczej. Będzie to najlepsza i najbardziej godna narodu naszego odpowiedź na zakusy protektorów i obrońców Niemiec.

Uchwalona Danina jest powszechna. Dotyczy ona wszystkich Polaków, nie obejmując jedynie emerytów, inwalidów, osób pobierających renty oraz osób zwolnionych z podatku od wynagrodzeń.

Danina jest sprawiedliwa — przewiduje wysoką progresję w stosunku do silniejszych majątkowo warstw ludności oraz ulgi dla gorzej uposażonych grup świata pracy i gospodarstw zniszczonych i słabych.

Danina winna być wpłacona szybko: aby była jak najbardziej wydajna.

Dekret przewiduje udział w wymiarze Daniny czynnika społecznego.

„Rewolta” antyrządowa w łonie Partii Pracy

LONDYN PAP. W środę późnym wieczorem rząd brytyjski stanął w obliczu poważnej „rewolty” w łonie własnej partii.

Jak donosi korespondent PAP, 73 członków Parlamentu z centrum Partii Pracy wypowiedziało się zdecydowanie przeciwko polityce zagranicznej ministra Bevena. Kozłom w łonie Partii Pracy nastąpił na skutek wniesienia poprawki przez tych posłów do mowy tronowej, wygłoszonej na otwarciu nowej sesji parlamentu. Poprawka ta krytykuje ostro obecną politykę zagraniczną Bevena i wzywa rząd brytyjski do takiej zmiany polityki zagranicznej, by opierała się ona na zasadach socjalistycznych, umożliwiających pełną współpracę z innymi krajami socjalistycznymi i w ten sposób zapobiegła niebezpieczeństwu powikłań międzynarodowych. Poprawka ta miała być wniesiona w toku debaty parlamentarnej nad przemówieniem króla. Wyjście poprawki, dotyczącej przemówienia króla, z łona partii rządowej stanowi wypadek bez precedensu. W praktyce równa się to votum nieufności, które mogłoby pociągnąć za sobą dymisję gabinetu, gdyby autorzy poprawki obstawali przy swym stanowisku. Sytuacja dla rządu brytyjskiego stała się tak poważna, że na zebraniu grupy parlamentarnej Partii przybył sam premier Attlee w towarzystwie swego zastępcy Morrisona. Premier zagroził, iż w wypadku nie wycofania poprawki przez jej inicjatorów, zmuszony będzie wykluczyć ich z Partii, aby nie dopuścić do kryzysu gabinetowego.

Według relacji agencji Reutera, po interwencji Attlee posłowie zebrali się w pokoju komisyjnym Izby Gmin i postanowiło jednomyślnie stać mocno na zajętych stanowiskach oraz złożyć wspomnianą poprawkę na piśmie, zaopatrując ją swymi nazwiskami. Był to moment szczególnie dramatyczny, gdyż w kuluarach poprzednio mówiono, że „rebelianci” poddali się surowej krytyce i postanowili wycofać posłusznie zgłoszony wniosek. Tymczasem okazało się, że te optymistyczne przewidywania nie odpowiadają prawdzie.

Korespondent Reutera podkreśla, krok „rebeliantów” stanowi bezpośrednie wyzwanie pod adresem rządu i jeżeli poprawka ta zostanie uznana za votum nieufności — rząd natychmiast poda się do dymisji.

Obserwatorzy polityczni uważają ten incydent za demonstrację wielkiej wagi, skierowaną przeciwko polityce zagranicznej min. Bevena.

Jeśliby w Izbie Gmin przeszły w

głosowaniu poprawki dotyczące spraw zagranicznych, lub w sprawie służby wojskowej, — oznaczałoby to — zdaniem politycznego korespondenta Reutera — natychmiastową rezygnację rządu. Możliwe jest jednak, że do dyskusji nad poprawkami w ogóle nie dojdzie, a jeśli nawet rozpocznie się dyskusja, może nie dojdzie do głosowania. Gdyby wreszcie głosowanie okazało się nieuniknione — zachodzi możliwość, że „rebelianci” powstrzymają się od głosowania.

Rząd brytyjski jest mocno zaniepokojony sytuacją, jaka się wytworzyła w łonie Partii Pracy. Jak podają w kołach politycznych, podobno wśród samych członków gabinetu istnieją poważne zastrzeżenia co do polityki zagranicznej Labour Party. Jest bardzo wątpliwe, czy egzekutywa Labour Party byłaby w stanie usunąć „rebeliantów” z partii.

„Daily Telegraph” dochodzi do wniosku, że „rewolta” w łonie Labour Party stanowi preludeum do rozłamu w tej partii. Ostatnie wydarzenia — zdaniem korespondenta parlamentarnego tego dziennika — mogą pociągnąć za sobą poważne kon-

sekwencje, gdyż ujawniają głębokie różnice zdań, istniejące w szeregach jednej partii. Dziennik utrzymuje, że rozłam jest tylko kwestią czasu.

LONDYN PAP. Agencja Reutera donosi, że „rebelianci” z Partii Pracy postanowili zwrócić się do speakera Izby z wezwaniem o rozpoczęcie w poniedziałek dnia 18 b. m. dyskusji nad wysuniętymi przez nich poprawkami zawierającymi krytykę polityki zagranicznej Bevena.

LONDYN (obsł. wł.). Premier Attlee odbył telefoniczną rozmowę z ministrem Bevenem w sprawie stosunku 73 członków Partii Pracy do polityki spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii. Premier Attlee zażądał powrotu Bevena do Londynu, aby wziął osobiście udział w dyskusji, bowiem sytuacja dla rządu stała się krytyczną.

Minister Beven oświadczył, że po był jego w Nowym Jorku jest konieczny, że wobec tego do Anglii powrócić nie może i że całkowicie polega na tych wszystkich krokach politycznych, jakie przedsięwzięmie w tej sprawie premier Attlee.

Czechosłowacja żąda pomocy

NOWY JORK (obsł. wł.). W czasie posiedzenia Komisji Ekonomiczno-Finansowej ONZ niespodziewanie zjawił się na posiedzenie minister spraw zagranicznych Czechosłowacji Massaryk, który w dyskusji nad propozycją Le Guardii w przedmiocie

dalszej pomocy dla krajów zniszczonych przez wojnę oświadczył, że pomoc dla Czechosłowacji jest niezbędna. Jeżeli Czechosłowacja tej pomocy nie uzyska, wówczas zmuszona będzie użyć rezerw dolarowych, a to będzie samobójstwem.

Oświadczenie ministra Lauszmana

WARSZAWA (obsł. wł.). Czechosłowacki minister Przemysłu Lauszman na konferencji prasowej oświadczył powołując się na słowa zmarłego prezydenta Czechosłowacji Masaryka oświadczył co następuje:

„Bez silnej i niepodległej Polski nie możemy być silnej i niepodległej Czechosłowacji. Bez silnej i niepodległej Czechosłowacji nie będzie silnej

i niepodległej Polski. Naszą świetną przyszłość widzimy w potężnej Polsce. Oba narody znalazły obecnie wspólny język i to napawa nas jak największą nadzieją w pomyślny rozwój obu narodów. Czechosłowacji potrzebny jest węgiel polski, wzamian czego Czechosłowacja przyczyni się do odbudowy Polski dostarczając maszyny i potrzebne narzędzia”.

Projekt konstytucji niemieckiej

BERLIN PAP. Socjalistyczna partia jedności podała do wiadomości o opracowaniu projektu konstytucji dla „przyszłej niemieckiej republiki demokratycznej”. Dotychczas nie ogłoszono pełnego tekstu, Projekt konstytucji zostanie przedstawiony dziennikarzom niemieckim i zagranicznym na konferencji prasowej, zwołanej na sobotę. Według nie-

sprawdzonych informacji projekt konstytucji przewiduje utworzenie zjednoczonej Rzeszy i zawiera wszystkie podstawowe postanowienia konstytucji republiki wejmarskiej. Różni się natomiast od konstytucji wejmarskiej tym, że zawiera postanowienia, zmierzające do skutecznego zabezpieczenia prawa.

Dekret o Daninie Narodowej uchwalony został jednomyślnie.

Pełnomocnikiem Rządu dla przeprowadzenia Daniny mianowany został Dyrektor mgr Wiktor Kościński.

Polacy z Ameryki wracają

NOWY JORK PAP. W porcie Nowego Jorku minister spraw zagranicznych Wincenty Rzymowski żegnał dnia 13 b. m. transport repatriantów polskich z Meksyku i Kanady, którzy na pokładzie statku „Elnie Pyle” udają się do Polski. Transport składa się w części z Polaków, którzy w czasie wojny zostali przetransportowani z Francji do Kanady i pracowali w kanadyjskim przemyśle wojennym oraz z Polaków, którzy ostatnie lata wojny przeżyli w Meksyku w obozie w Santa Rosa, gdzie znaleźli się po opuszczeniu Polski drogą przez Związek Radziecki i Iran. Transport ten jest pierwszym transportem repatriantów z krajów zamorskich. Przebywał on w Nowym Jorku przez ostatnie kilka tygodni w oczekiwaniu na zaokrętowanie.

Minister Rzymowski wyraził wobec zebranych na statku repatriantów radość, że po wieloletniej tułaczce znajdują się wreszcie w ojczyźnie. „Jakkolwiek wielu z Was, powiedział minister Rzymowski, nie znajdzie swych domów, gdyż wojna zamieniła je na gruzy to jednak wszyscy znajdziecie pracę w ojczyźnie.

W Polsce praca Wasza będzie specjalnie cenna i przyczyni się do odbudowy zniszczonego kraju”.

Repatrianci powracają do kraju transportem UNRRA. W czasie swego pobytu w Nowym Jorku pozostawali oni pod opieką władz polskich i demokratycznych organizacji wychodźczych. Wśród repatriantów

znajdują się również dzieci urodzone już w obozie w Santa Rossa w Meksyku. W najbliższym czasie odjedzie z Meksyku do kraju następny transport. Statek „Elnie Pyle” zawinie do Gdyni 21 b. m.

Projekty samorządu dla Niemców

LONDYN PAP. Dzienniki tutejsze donoszą, że rząd brytyjski zamierza od 1 stycznia wprowadzić w brytyjskiej strefie okupacyjnej w Niemczech samorząd. Korespondent „Daily Herald” z Dusseldorfu donosi, że Sojusznicza Rada Kontroli ma ogłosić wkrótce dekret, dotyczący samorządu dla 3 prowincji niemieckich w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Korespondent berliński „Daily Express” twierdzi, że za kilka dni zostaną opublikowane szerokie projekty przekazania administracji narodowi niemieckiemu. Zwrócono się rzekomo do szefów 3 „rządów” niemieckich, by opracowali konstytucję do dnia 30 listopada, w celu przedłożenia jej do aprobaty nowo wybranym zgromadzeniom. Z chwilą zrealizowania projektów samorządu, odpowiedzialność w dziedzinie wyżywienia, odzieży i mieszkań spadnie na władze niemieckie. Projekty te opierają się rzekomo na konstytucji australijskiej. Trzy państwa, leżące w północnym biegu Renu: Westfalia, Hannover i Szlezwik-Holsztyn, odpowiadają w pewnej mierze trzem dzielnicom australijskim: Nowa południowa Walia, Victoria i Queensland.

wania projektów samorządu, odpowiedzialność w dziedzinie wyżywienia, odzieży i mieszkań spadnie na władze niemieckie. Projekty te opierają się rzekomo na konstytucji australijskiej. Trzy państwa, leżące w północnym biegu Renu: Westfalia, Hannover i Szlezwik-Holsztyn, odpowiadają w pewnej mierze trzem dzielnicom australijskim: Nowa południowa Walia, Victoria i Queensland.

W sprawie zaginionych dzieł sztuki

OTTAWA PAP. Rząd kanadyjski wydał komunikat, w którym stwierdza, że zastanowi się nad możliwością udzielenia rządowi polskiemu pomocy w sprawie odnalezienia i odzyskania polskich dzieł sztuki zdeponowanych w Kanadzie. Rząd kanadyjski przypomina, że jeszcze w 1940 r. podkreślił, iż nie może wziąć na siebie odpowiedzialności za przechowywanie skarbow polskich, przywiezionych do Kanady.

Poseł R. P. w Kanadzie min. Fiderkiewicz przeprowadził z wiceministrem spraw zagranicznych konferencję w sprawie zaginionych polskich dzieł sztuki.

Kto odziedziczył spadek?

WARSZAWA POLSKA A. P. Ministerstwo Administracji Publicznej komunikuje, że ambasada R.P. w Paryżu poszukuje spadkobierców po Tadeuszu Dąbrowskim, właścicielu dóbr w Marokko.

Zainteresowani winni zgłaszać się do Depart. IV. Ministerstwa Administracji Publicznej, Warszawa, Rakowiecka 4.

Akcja terrorystyczna w Palestynie

TEL AVIV PAP. Na linii kolejowej Jerozolima—Lidda wyleciała w powietrze drezyna policyjna. Sześciu policjantów poniosło śmierć.

Wybuch miny elektrycznej wywołał wykojenie się lokomotywy i 3 wagonów pociągu towarowego na linii kolejowej Lidda—Tel—Aviv. Dwie osoby zostały ranne.

Więzienie i Obóz Pracy

OLSZTYN PAP. Delegatura olsztyńska Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym zaareztowała szkodników gospodarczych i społecznych. M. I. aresztowany został za pobieranie nadmiernych cen za chleb kupiec olsztyński Ostaszewski Marian. Za brak dbałości o dobro robotników, działanie na ich szkodę i złe traktowanie obsadzono w więzieniu Zygmuuta Buczkowskiego, administratora majątku Kariany, pow. Reszel. Za podobne przewinienie oraz nadużycia w celu zysku, aresztowano Ignacego Kaniewskiego, administratora majątku Mała Gruda, pow. Suszyckiego, W Suszu wykryto również nadużycia popełnione przy sprzedaży smoły ponieemieckiej. W sprawie tej aresztowano 5 podejrzanych.

Ponadto Komisja Specjalna skierowała do obozu pracy na przeciąg od 1 roku do 18 miesięcy Ludwika Skowrońskiego, Alberta Maciulewicz, Stanisława Szachaja, Czesława Trzczińskiego i Wincentego Dobkow.

Walka o oczyszczenie aparatu Państwowego

BYDGOSZCZ PAP. Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy skazał na 7 lat więzienia Zygmunta Lewandowskiego, b. oficera Śledczego Powiatowego Bezpieczeństwa w Inowrocławiu za pobieranie od rodzin aresztowanych łapówek.

Krwawe demonstracje

PARYŻ PAP. Agencja France Presse donosi z Damaszku, iż doszło tam do masowej demonstracji studentów w związku z wprowadzeniem nowego programu nauki. W wyniku starć zginął jeden student, zaś kilku studentów i 25 policjantów odniosło poważniejsze obrażenia. Minister oświaty zarządził zamknięcie wszystkich szkół do poniedziałku.

skiego za to, że nabywali zboże od konwojentów transportu kolejowego, wiedząc o tym, że zboże to pochodzi z kradzieży.

Chłopi ormowcy walczą

z bandytyzmem

KRAKÓW PAP. Akcja walki z bandytyzmem, prowadzona ochotniczo przez ludność wiejską województwa krakowskiego w ramach ORMO, daje coraz lepsze wyniki. Na szczególną uwagę zasługuje tu powiat krakowski, gdzie samoobrona, zorganizowana przez chłopów, przyczyniła się do zupełnego niemal wyćpienia bandytyzmu. Liczba placówek ORMO na wsi na terenie powiatu krakowskiego 20, ilość członków ORMO

przekroczyła 500, przy czym ORMOWCY rekrutują się w przeważającej mierze z szeregu Stronnictwa Ludowego. Chłopi ORMOWCY wzięli udział w szeregu akcji przeciwko bandytom, wykazując niezwykle dzielną postawę. M. in. członek ORMO — 18-letni Karol Błaszczak udaremnił planowany przez bandę napad na gospodarzy we wsi Koźmice Wielkie. Błaszczak, walcząc bohatercko z 6-ma uzbrojonymi bandytami, ranił dwóch z nich, resztę zaś zmusił do ucieczki.

Dalsze losy Papena i Fritschego

BERLIN PAP. Jak donosi z Norymbergi agencja niemiecka DANA, sprawa Fritschego przed niemieckim trybunałem denazyfikacyjnym ma być zakończona jeszcze przed upływem bieżącego roku. Papen stanie prawdopodobnie przed trybunałem

denazyfikacyjnym w początku lutego przyszłego roku. Obu niewinnych w Norymberdze przestępców niemieckich bronić mają ci sami adwokaci, którzy występowali w ich imieniu przed Międzynarodowym Trybunałem Wojennym.

Akcja wysiedlania Niemców

OLSZTYN PAP. Akcja wysiedlania Niemców ma obecnie charakter stały i potrwa aż do wysiedlenia wszystkich Niemców z województwa. Wysiedlanie do Rzeszy odbywa się przy pomocy pociągu wahałowego, złożonego z 55 wagonów, który raz w tygodniu zabiera z poszczególnych powiatów województwa repatriantów niemieckich.

Miejscowe czynniki administracyjne przestrzegają pilnie, aby stało się żałość wymogom humanitarnego wysiedlenia. Dotychczas odeszły 3 transporty, zawierające ok. 5.000 Niemców. W związku z akcją wysie-

dlenia przybył do Olsztyna specjalny pełnomocnik Ministerstwa Ziemi Odzyskanych płk. Konarski.

Krytyczna sytuacja w Grecji

LONDYN PAP. Z Aten napływają wiadomości świadczące o poważnym napięciu, wywołanym wzmagającymi się starciami powstańców z wojskami rządowymi. Jak donosi agencja Reutersa, komunikacja telefoniczna Ateny-Saloniki została przerwana. Grecki sztab generalny poinformował premiera Tsaldarisa, że na górze

strem spraw zagranicznych konferencję w sprawie zaginionych polskich dzieł sztuki.

Konie dla Polski

NOWY JORK PAP. Liga Polsko-Amerykańska w Los Angeles rozpoczęła w całej Ameryce zbiórkę na zakup koni dla Polski. Dotychczas zebrano kilka tysięcy dolarów, które przekazano UNRRA na zakup koni. Konie w najbliższym czasie będą przewiezione do Polski. Liga Polsko-Amerykańska zapowiada akcję na szeroką skalę w celu zaopatrzenia Polski w konie.

Obrady czterech stronnictw

WARSZAWA (obsł. wł.). Odbyło się tu zebranie przedstawicieli czterech stronnictw bloku demokratycznego. Przewodniczył zebraniu wiceprezydent KRN Szwalbe. Tematem zebrania były wybory do sejmiku polskiego.

Wieńce na pomnikach Hitlerowców

BERLIN PAP. Z Monachium donoszą, że hitlerowcy w rocznicę puczu monachijskiego z roku 1923 złożyli wieńce ze wstęgami z napisem: „1946 — a jednak zwyciężyliście!” na dwóch pomnikach poległych w tym puczu zwolenników Hitlera.

Przyznanie nagrody Nobla

SZTOKHOLM PAP. Akademia Szwedzka przyznała nagrodę Nobla w dziedzinie literatury Hermanowi Hesse, pisarzowi niemieckiemu, zamieszkałemu w Szwajcarii od dziesiątków lat.

Skra ciężko uzbrojeni powstańcy wszczęli operacje na szeroką skalę, dążąc do zawładnięcia miastami granicznymi. Sytuacja została narazie opanowana przez wojska rządowe, jednakże według doniesień ministra wojny Dramunica, działalność powstańcza w północnej Grecji rozwija się w dalszym ciągu.

400.000 paczek przybyło z Ameryki do Polski

GDANSK (obsł. wł.). W ostatnich dniach zawiązał do portu w Gdyni statek „Falstria“ z ładunkiem zawierającym m. in. 50.000 worków paczkowych. Ogółem przybyło do Polski około 400.000 paczek pocztowych ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej dla prywatnych adresatów

w Polsce. Jest to największy z dotychczasowych transportów poczty amerykańskiej, świadczący o wielkiej pomocy Polonii Amerykańskiej dla rodaków w kraju.

Ładunek ze statków przyjęty przez personel pocztowy, zostanie w krótkim czasie, rozesłany do poszczególnych adresatów.

Rozwój Przemysłu Chemicznego

WARSZAWA PAP. Polski Przemysł Chemiczny zwiększa zakres produkcji. M. in. w październiku podjęto produkcję kilku nowych artykułów. I tak zjednoczone fabryki chemiczne „Silesia“ w Żarowie uruchomiły produkcję czerwieni silesia w ilości 1.500 kg miesięcznie, oraz płynu „błękit milori“ (błękit pruski) również w ilości 1.500 kg miesięcznie. Oba te artykuły mają zastoso-

wanie w produkcji suchej farby lakierowej. Poza tym „Silesia“ uruchomiła produkcję chlonku cynku w ilości 120 ton miesięcznie. Służy on do impregnacji drewna. Zakłady Solvay w Borku Fałęckim rozpoczęły produkcję węgla wapnia w ilości 40 ton miesięcznie. Ma on zastosowanie przy fabrykacji papieru, w przemyśle gumowym i w chemii stosowanej.

Zakaz podwyżek cen w sektorach państwowym i samorządowym

WARSZAWA PAP. W ciągu ostatnich tygodni został opracowany dekret o ustalaniu i kontrolowaniu cen. Ponieważ projekt ten nie stał się jeszcze obowiązującym prawem, Rada Ministrów dnia 14 listopada b. r. powzięła uchwałę o zakazie podwyżki cen w sektorach państwowym i

samorządowym.

Uchwała powyższa określa stanowisko Rządu w zakresie polityki cen i celem jej jest ogólna stabilizacja poziomu cen, w szczególności uchwała zabrania samorządom podwyższania na własną rękę cen elektryczności, gazu, światła, tramwajów i t. p.

Transport garbnika „Badanu“ i lamp radiowych przybył z Z.S.R.R.

WARSZAWA PAP. Ostatnio wylądował na lotnisku na Okęciu samolot z ładunkiem 25.000 sztuk sadzonek „Badanu“, dostarczonego ze Związku Radzieckiego. Ładunek ten przeznaczony jest dla pierwszej Państwowej Fabryki Ekstraktów Garbarskich.

Uprawa „Badanu“ w Polsce da nam możliwość uzyskania dla potrzeb przemysłu skórzanego deficytowych, jak dotychczas garbników, za które musimy na rynkach zagranicznych płacić dewizami. Ten sam transport zawiera jednocześnie zapasowe lampy radiowe dla radiostacji Raszynskiej.

Już produkujemy lampy radiowe

WARSZAWA PAP. Niezbędnym czynnikiem w rozwoju radiofonii w Polsce jest odbudowa przemysłu radiotechnicznego, mogącego zaspokoić potrzeby krajowe. Przemysł ten uległ kompletnemu zniszczeniu przez okupanta. Obecnie zaczyna już odbudowywać się. Wkrótce ukażą się na

rynku pierwsze lampy prostownicze produkcji krajowej. Wykonuje je Państwowa Wytwórnia Lamp Radiowych w Dzierżoniowie na Dolnym Śląsku.

W najbliższym czasie fabryka ta rozpoczyna również produkcję lamp katodowych.

„Rycerze Niewidzialnego Królestwa“ wznawiają swą akcję

Kiedy w roku 1861 rozgorzała wojna secesyjna, do południowych Stanów Ameryki poczęły napływać liczne grupy mieszkańców północy, którzy pod pretekstem obrony sprawy murzyńskiej i nie przebijając w środkach obsadzili urzędy uciskując ludność miejscową. Na ziemiach Unii zapanowała straszliwa anarchia. Wtedy to kilku młodych ludzi, zbiegłszy przed prześladowaniem do północnej Karoliny, założyli w roku 1867 pierwszy związek Ku-Klux-Klanu. Celem jego było uporządkowanie życia społecznego.

PIERWSZE KROKI.

W krótkim czasie rozszerzył się in we wszystkich południowych stanach Ameryki. Odżyły dawne tajne organizacje Rycerzy Złotego Koła, Samotnej Gwiazdy i t. p. Założyciele związku, pragnąc przeprowadzić swą akcję jaknajenergiczniej postanowili zachować charakter tajny.

Przez pierwsze lata działalność Klanu okazała się pożyteczna dla kraju. Naczelny Trybunał ścigał przede wszystkim przestępców, któ-

rzy przekupione władze pozostawiały na wolności. Wkrótce jednak zapamiętałość fanatyczna oraz nienawiść do rasy murzyńskiej zmieniły postępowanie członków tego związku. Złączeni przysięgą tajemnicy poczęli stosować metodę gwałtów i zbrojnych napadów. W miastach pojawiły się na ulicach procesje postaci ubranych w długi biały strój. Na głowie nosili oni kaptur zakrywający twarz i posiadający jedynie dwa niewielkie otwory na oczy. Na zgromadzeniach ukazywali się zwykle konno uzbrojeni od stóp do głów.

Fakt ten spowodował, że w roku 1871 Kongres udzielił prezydentowi Stanów Zjednoczonych prawem Anti-Ku-Klux władzę niemal dyktatorską dla ostatecznego zniszczenia zakonu. Rzeczywiście w okresie tym Klan zanika niemal zupełnie.

W NOWEJ SZACIE.

Zdawało się, że związek ten i jego działalność przejdą do historii. Tymczasem w roku 1915 pułkownik Wil-

Elektryfikacja wsi

POZNAŃ PAP. Zjednoczenie Energetyczne okręgu poznańskiego prowadzi obecnie prace nad całkowitym zelektryzowaniem w tym roku 50-iej z kolei wsi. Będzie nią wielka wieś rolnicza Otorowo w powiecie szamotulskim, której przyłączenie do sieci wysokiego napięcia okręgu wielkopolskiego nastąpi w początkach gru-

dnia b. r. Zelektryfikowanie na terenie ziem dawnych woj. poznańskiego 50 wsi i osiedli w ciągu jednego roku, mimo braku materiałów i wykwalifikowanych fachowców, było możliwe tylko dzięki aktywności członków obywatelskich komitetów elektryfikacyjnych.

Zegary elektryczne produkujemy w kraju

WARSZAWA PAP. Przemysł elektrotechniczny zyskał na terenie Dolnego Śląska szereg fabryk, które obecnie kolejno uruchamia. Do takich zakładów należy Państwowa Fabryka Liczników i Zegarów Elektrycznych w Świdnicy. Fabryka ta uruchomiona w połowie b. r., już obecnie może poszczycić się pokaźnym dorobkiem wytwórczym. Rozwój produkcji jest stały. Od 20 liczników elektrycznych dziennie w czerwcu, produkcja dochodzi do 100 sztuk dziennie — w październiku.

Poza licznikami fabryka wyrabia zegary elektryczne różnych typów, a więc: zegary główne, jako instrumenty pomiarowe czasu, mogące regulować zegary wtórne oraz uruchamiać urządzenia sygnalizacyjne i zegary wtórne, działające tylko w połączeniu z głównym. Produkowane są tu również zegary synchroniczne, poruszane prądem elektrycznym.

Poza tym fabryka produkuje automaty schodowe do samoczynnego gaszenia światła oraz zegary t. zw. ste-

rujące, służące do włączania pewnych urządzeń w określonym czasie, np. latarni ulicznych lub instancji grzejnych.

Na skutek zniszczeń wojennych dawał się odczuwać dotkliwy brak zegarów w miejscach publicznych. Obecnie produkcja Państwowej Fabryki Liczników i Zegarów Elektrycznych zaspokoi całkowicie potrzeby naszego rynku.

KRAKÓW PAP. Elektryfikacja wsi na terenie województwa krakowskiego postępuje w szybkim tempie naprzód. Ostatnio zakończono budowę linii wysokiego napięcia 30 tys. volt na przestrzeni 60 klm z Bochni przez Łapczyce—Gierczyce—Gdów—Dobczyce—Myślenice — Sułkowice — Kalwarię.

Cała robota montażowa, prowadzona jednocześnie na trzech odcinkach, wykonana została w ciągu trzech miesięcy. Inwestycja powyższa pomyslna jest jako podstawa dla elektryfikacji wsi powiatów bocheńskiego i myślenickiego.

Produkujemy tkaniny przedwojenne

BIELSKO PAP. Fabryka sukna „Geyer“ w Bielsku produkuje już obecnie materiały wełniane o wzorach i jakości dorównującej najlepszym materiałom przedwojennym.

Produkcja miesięczna fabryki sięga 19 tysięcy metrów, podczas gdy jeszcze w lutym b. r. dochodziła zaledwie do 8.300 m.

Lubelskie już zaopatruje nas w drób

LUBLIN PAP. Okręgowy oddział „Społem“ w Lublinie za pośrednictwem swych oddziałów terenowych prowadzi na terenie województwa skup gęsi i kaczek, które po utucze-

niu wysyłane są do województw centralnych i zachodnich. Dotychczas tuczarnia lubelska wysłała ponad 30 tys. sztuk drobiu.

Pierwszy transport lnu ze Związku Radzieckiego

GDYNIA PAP. Do portu gdynińskiego zawiązał statek radziecki „Matros Żeleźniak“ z ładunkiem około 1.500 ton lnu i paków lnianych, do-

starzonych ze Związku Radzieckiego na poczet polsko-radzieckiej umowy handlowej.

liam S. Simmons założył nową organizację o tej samej nazwie. Wprawdzie zaprzeczał on zdaniu, jakoby chciał odrodzić dawny zakon i twierdził, iż przez 20 lat opracowywał projekt nowopowstałego Klanu, jednakże podkreślić należy, że w grupie 34 założycieli znalazło się 3 dawnych członków. Sam zresztą charakter stowarzyszenia, metody postępowania, a przede wszystkim cel — zwalczanie murzynów, imigrantów, rasy żółtej był bardzo zbliżony do dawnego.

Pierwsze zebranie Klanu Simmons odbyło się w nocy przy blasku pochodni na szczycie góry Kamiennej w pobliżu Atlanta. Po otrzymaniu rozkazu „Rycerze Niewidzialnego Królestwa“ (tak bowiem zostali oni przezwani) wyruszyli do walki. Początkowo walka ta ograniczyła się do 5 letniej bezczynności. Sytuacja zmieniła się jednak zasadniczo w roku 1920. Dwaj businessmeni M. Clarks i M. Tyler za odpowiednim wynagrodzeniem przeprowadzają plan rozszerzenia Związku i powiększenia liczby członków. Udaje się im to doskonale.

W przeciągu roku liczba członków wzrasta z jednego tysiąca do stu ty-

sięcy. Zawija się gwałtowna walka pomiędzy Ku-Klux-Klanem a jego przeciwnikami. Członkowie rządu, politycy, sami zresztą w wielu wypadkach należący do Klanu i policja dzielą się na dwa przeciwne obozy. Ogólny charakter tego zatargu nosi znamię troski przede wszystkim o własny interes. Kwestie dobra publicznego i zagadnień moralnych zostają usunięte na plan dalszy. Członkowie Ku-Klux-Klanu głosząc hasła pełne ideałów nie cofają przed użyciem przemocy.

Ostatnio pojawiły się wiadomości w dziennikach amerykańskich, że w okolicach New Jorku odbyło się nocne zebranie Klanu. Znowu padły hasła zwalczania obcokrajowców i murzynów, znowu pojawiły się tajemnicze białe postacie, kreślące kredą na murach kamienic trzy grażne litery K.K.K. Społeczeństwo amerykańskie jest zaniepokojone, bo trzeba zdać sobie sprawę z tego, że klan, propagujący szumne hasła stosuje metody strasznego terroru. Można by dopatrzeć się wspólności idei pomiędzy Ku-Klux-Klanem a hasłami i metodami hitlerystów. Są zupełnie zbliżone. Jedyne dostosowano je do warunków lokalnych.

Anwicz.

Kronika

Włocławka

Poniedziałek
18
LISTOPADA

Kalend. Rzym.-Katal.: Anieli, Romana.
Kalendaryk Słowiański: Cieszymysła.
Wschód słońca: 7.01 — Zachód: 15.41.
Apteka dyżurna na Starym Rynku.
Kino „BAŁTYK“ — Szary lord.
Kino „POLONIA“ — Miasto chłopców.
TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

W lusterku

Kartki... kartki...

Dają nam na kartki na przydział ubrania; przed tym ogłoszenie o rejestrowaniu, po tym etap drugi, zresztą nie bez racji: po tej rejestracji — znów rejestracja.

Jedno zastanawia: po co i dlaczego wyznacza się kartki z okresu dawnego; Zawczasu by trzeba nas o tym uprzedzić... zagubi ktoś kartki, gdy nie będzie wiedzieć.
AGAPIT.

Z ŻYCIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

Dnia 18.11.46 r. rozpocznie się kurs dla Rad Zakładowych i delegatów. Celem kursu jest podnieść poziom świadomości ideologicznej i dyscypliny pracy we wszystkich zakładach pracy. Kierownictwa zakładów pracy uprasza się o nie robienie żadnych trudności przy zwalnianiu członków Rad Zakładowych z pracy w czasie trwania kursu. Kursy trwać będą przez 10 dni od godz. 14-ej do 18-ej. W pierwszym rzędzie mają uczęszczać ci co nie byli na poprzednim kursie przeszkoleni, lub co byli tylko częściowo. Tak, że każdy członek Rady Zakładowej musi być przeszkolony.

Dnia 20.XI.46 r. Pow. Rada Zw. Zawodowych zwołuje zebranie wszystkich Zarządów Oddziałów Zw. Zawodowych z terenu m. Włocławka. Zebranie odbędzie się w sali PRZZ. Słowackiego 1. Przewodniczący Oddz. Związków są odpowiedzialni za dopilnowanie tej sprawy, by wszyscy członkowie przybyli na godz. 17-tą. Omawiane będą bardzo ważne sprawy, więc prosimy o punktualne przybycie.

Dnia 21.11.46 r. odbędzie się zebranie członków Przyjaźni Polsko-Radzieckiej z terenu m. Włocławka.

Dnia 22. XI. 46 r. o godz. 18 Powiatowa Rada Zw. Zawodowych łącznie z Miejskim Zarząd Zw. Walki Młodych zwołuje zebranie młodzieży pracującej miasta Włocławka. Celem zebrania jest omówienie wszystkich dotyczących ruchu młodzieżowego.

Dnia 22.11. 46 r. na godz. 16 Pow. Rada Zw. Zawodowych zwołuje w całości Radę Kobiet i cały Zarząd Rady Kobięcej. Celem zebrania jest omówienie kierunku ruchu zawodowego kobiet pracujących i obecne zagadnienia w kraju, w których kobieta pracująca winna wziąć czynny udział.

Pow. Rada Zw. Zawod. we Włocławku.

WŁOCLAWEK DLA WARSZAWY.

Sprawozdanie Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Warszawy we Włocławku za czas od 16. 9. do 12.11.1946 r.

Ogółem wpłynęło: zł 523.014,41.

Z tego: zbiórki uliczne i imprezy zł 100.225,41, handel — zł 127.707, przemysł — zł 13.258, rzemiosło — zł 68.730, wolne zawody — 13.030, młodzież szkolna — 11.995, pracownicy (1494 osoby) — zł 145.930, różni — 42.139.

Sprawozdanie to nie jest ściśle, niektóre bowiem instytucje wpłaciły ofiary bezpośrednio do PKO lub Banku Narodowego, nie zawiadamiając o tym Komitetu Miejskiego.

Komitet zwraca się na tej drodze do ofiarodawców, aby o każdej wpłacie dokonanej nie w KKO. m. Włocławka, a w innym jakimś banku, lub do PKO zawiadamiły Miejski Komitet Obywatelski piśmiennie lub ustnie pod adresem: Miejski Komitet Obywatelski Odbudowy Warszawy, Gmach Zarządu Miejskiego, ul. Karnkowskiego 2a, pok. nr. 25, tel. 13-15.

Poza tym Komitet zawiadamia, że na 1429 wezwań rozesyłanych do płatników podatku obrotowego o złożenie ofiary w stosunku 7% do płaconego podatku obrotowego, do dnia 1.7.46 r., zaledwie 413 osób t.j. 28,2% poczuło się do tego obywatelskiego obowiązku. Komitet zwraca się do reszty obywateli, którzy dotychczas nie wpłacili o możliwie szybkie dokonanie wpłaty w myśl maksymy „dwa razy daje, kto prędko daje“.

Ofiary przyjmuje KKO. m. Włocławka pl. Wolności Nr. 17 w godz. od 8,30 do 13.

Prezydium Komitetu.

SZWEDZI WE WŁOCLAWKU.

We Włocławku bawili przedstawiciele szwedzkiego przedsiębiorstwa Electro Inwést, które przed wojną dzierżawiło Włocławską Elektrownię.

Goście przybyli do naszego miasta w celu zlikwidowania umowy dzierżawnej z Zarząd Miejskim w sprawie Elektrowni.

OTWARCIE DWORCA AUTOBUSOWEGO.

W dniu dzisiejszym o godzinie 13 odbędzie się otwarcie dworca autobusowego przy ul. Kościuszki Nr. 20.

Dworzec ten znajdować się będzie pod Zarząd Państwowej Komunikacji Samochodowej, Oddział w Bydgoszczy.

KTO POSZUKUJE Zofię Baranowską lat 24 ur. w Tyśmienicach proszony jest o zgłoszenie się do biura PCK. we Włocławku, ul. Piusa XI, nr. 8.

OFIARY.

Dyrektor znajdującego się pod Zarząd Państwowym Browaru Bauera złożył na ręce Powiatowej Rady Związków Zawodowych we Włocławku 1.000 zł. z przeznaczeniem na cele społeczne. Przewodniczący Rady ob. Bartosiewicz powyższą sumę złożył w naszej Redakcji przeznaczając ją na Daninę Narodową. Jest to pierwsza ofiara na powyższy cel na terenie naszego miasta, a sądzimy, że nawet pierwsza na terenie całej Polski.

* * *
Na wezwanie dyr. Ubezpieczalni ob. Kubika składam na RTPD. zł. 300 i proszę o złożenie ofiar dyr. BGK. dra Suskiego St., radcę prawnego BGK., mecenasa Prószyńskiego.

Witold Obtulowicz
kier. Nar. Banku Polskiego we Włocławku.

Konrad i Sobolewski

Będąc zainteresowany w wystawieniu tak poważnej imprezy jaką są „Dziady“ Mickiewicza nie zamierzałem początkowo zabierać głosu na ten temat.

Sądziłem, że głos bezstronny będzie tu może najistotniejszą opinią w tej sprawie. Niemniej obecnie uważam za stosowne skreślić tych kilka słów a skłoniła mnie do tego gra p. Powojewskiego, który odtworzył rolę tytułową Gustawa-Konrada.

Już w roku ubiegłym słyszeliśmy na scenie naszej wielką improwizację w wykonaniu zawodowego aktora, który opracowywał ją przez długi czas. Wówczas to podjąłem z nim dyskusję na temat oddania tego arcydzieła naszej poezji. Zarzuciłem wykonawcy, że podejście do tego tematu, ton groźby, zawarty w jego ujęciu był przedwcześnie zaakcentowany, przez co całość stała się raczej pogroźką niż łamaniem się człowieka i jego walką duchową.

Po długiej dyskusji przyznano mi rację.

Obecnie, przystępując do opracowania „Dziadów“ pozostawiliśmy całkowicie wolną rękę p. Powojewskiemu.

Okazało się, że nie zawiedliśmy się w najmniejszym stopniu. Pan Powojewski, mając za sobą poważne przygotowanie sceniczne rozwiązał ujęcie tej postaci w sposób świadczący o głębokim przemyśleniu sylwetki Konrada.

Nie mam zamiaru poruszać zagadnienia dykcji, akcentowania poszczególnych fragmentów, bądź też ekspresji zwrotów. Chodzi mi o głębsze podłoże psychiczne. Utało się mylnie mniemanie, że artysta grający jakąś rolę musi być tak doskonały, jak wymigowany przez nas obraz postaci. Dla mnie istnieje kryterium głębsze, a jest nim to, czy artysta żyje na scenie, czy jest na niej człowiekiem z krwi i kości i czy jako takiego uważamy za bliskiego mi.

Cierpienia Gustawa-Konrada w tym ujęciu rozumiałem od pierwszej chwili, bo związał się silnie z widowiskiem.

Tym rzeczowiej mogę o tym mówić, że nie ma w tej kreacji ani krzty pracy Kierownictwa co do samej roli.

Sądzę, że będę wyraził pełną wdzięczność Kierownictwu imprezy jeżeli powiem, że była to współpraca z nim, a nie praca nad przygotowaniem roli.

Niejednokrotnie miano do mnie żal za zbyt surowe oceny. W moim mniemaniu byłem tylko sprawiedliwy, jak sprawiedliwym jestem w tej chwili stwierdzając powyższe.

A to chyba wystarczy.

Osobnych kilka słów należałoby poświęcić roli Sobolewskiego. Na cztery dni przed premierą grający ją zrezygnował w ogóle.

Zwróciliśmy się wówczas do grającego ją obecnie. Mimo pracy zawodowej, mimo innych przeszkód postanowił on przyczynić się do dotrzymania terminu premiery.

Włożył wielki wysiłek, opanował rolę pod względem pamięciowym bardzo dobrze. Być może jest jeszcze trochę za sztywny, ale gra ze zrozumieniem, z wyczuciem, z dykcją dobrą, poprawiając się z przedstawieniem na przedstawienie. Jest wzorem odtwórcy pracownego i wczuwającego się w sytuację sztuki.

Andrzej Gryf.

PODZIĘKOWANIE.

Pełnomocnikowi Polskiego Czerwonego Krzyża we Włocławku p. Aleksemu Lasińskiemu za szybkie i bezinteresowne użyczenie nam samochodu w nagłym wypadku, składa serdeczne podziękowania. *Redakcja.*

Odpowiedzi redakcji

R. D. Przyzna Pan, że jednak w tym wypadku trzeba było nieco zapanować nad nerwami. Odnośmy wrażenie, że sam Pan zawiął przede wszystkim. Pracowniczka miała zupełnie rację.

Ogłoszenie

Wydział Apropozycji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że od dnia 18 do 23 listopada br. we wszystkich sklepach rozdzielczych sprzedawane będą

KONSERWY MIĘSNO-JARZYNOWE (krwawa kiszka) — na karty żywn. z m-cą października.

Kat. I na odcinek Nr. 29 po 1 kg — cena zł. 16.

Dodat. „C“ na odcinek Nr. 11 po 1/2 kg — cena zł. 8.

Waga jednej puszki 0,340,20.

Cena za 1 kg. zł. 16.

Konserwy mięsno-jarzynowe wydaje się wzajemian mięsa świeżego w stosunku 1:1.

Artykuły sprzedawane będą tylko dla zarejestrowanych i w podanym terminie. (2221).

Za PREZYDENTA MIASTA

(—) St. Kasprowicz.

Z-ca Kierownika W-łu Apr. i Handlu

Ogłoszenie

Starostwo Powiatowe we Włocławku, Referat Apropozycji i Handlu podaje do wiadomości, że od dnia 15.11.1946 r. wydawcą będzie dla ludności pracującej bezrolnej powiatu włocławskiego na kartki żywnościowe z miesiąca października 1946 r. następujące artykuły:

CUKIER:

Kat. I po 500 gr. na odcinek Nr. 11.

Kat. II po 400 gr. na odc. Nr. 11.

Kat. III po 250 gr. na odcinek Nr. 11.

Karty „D“ po 250 gr. na odc. 6.

Karty „M“ po 250 gr. na odc. Nr. 11.

SÓL:

Kat. I po 400 gr. na odcinek Nr. 38.

Kat. II po 400 gr. na odc. Nr. 49.

Kat. III po 200 gr. na odc. Nr. 46.

Kat. IV po 300 gr. na odcinek Nr. 48.

Kat. IIR po 200 gr. na odc. Nr. 44.

HERBATA:

Kat. I po 20 gr. na odc. Nr. 36.

Kat. II po 15 gr. na odc. Nr. 50.

Kat. IR po 10 gr. na odc. Nr. 49.

Spółdzielnie (sklepy) rozdzielcze pobiorą asygnaty najpóźniej od dnia 15.11.1946 roku do dnia 20.11.1946 roku włącznie i złożą ostateczne rozliczenie z artykułów do dnia 5. 12. 1946 roku. (2213).

ZA STAROSTĘ

Kier. Pow. Ref. Apr. i Handlu

(—) S. Fronczak

Ogłoszenia drobne

UNIEWAŻNIAM legitymację wydaną przez Dyрекcję Okręgu P. i T. w Gdańsku na nazwisko Anny Morawskiej, zam. w Michelinie. (2214).

UNIEWAŻNIAM zgubione 4 kartki żywnościowe na m-c grudzień: 1 — I, 2 — IR, 1 — D12, na nazwisko Bińkowsy, Papierka 123. (2215).

W NOCY dnia 16 bm. przez zaponnienie pozostawiono teczkę przy bramie, przy ul. Starodębskiej 12. Uczciwy znalazca proszony jest o zwrot za sowitą nagrodą. Starodębska 12, m. 2. (2220).

ZAGUBIONE 26. 10. 46 r. dokumenty: zwolnienie z obozu pracy Złotowo z 6. 8. 46, deklarację wierności z 29. 8. 46 oraz kwit wpłaty zł. 700 do Kasy Sądu Grodzkiego. Włocławek, wystawione na Edmunda Glesmana, Włocławek, św. Antoniego 29 m. 8 unieważnia się niniejszym. (2216).

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 20814
Drukarnia Diecezjalna, WŁOCLAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., a przesyłką poast. 70 zł.